

การศึกษา

หลายล้น

หลายล้น คือ กล่าวถ้อยคำพลิกแพลงด้วยเล่ห์เหลี่ยมให้สตรีหลงเชื่อ ทั้งยังเฝ้าประจบพะเน้าพะนอ และลวงให้หญิงมอบความรักให้ คำนี้ปรากฏอยู่ในบทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา ตอนหนึ่งที่ว่า

กระหม่อมฉันก็เคยทราบ	สุภาพดีบรรณาว่า
นุรุษยามสินเหา	ก็พูดได้ละหลายล้น
ประจบนางและพรางกอด	พะนอพลอดและปลอคปลิ้น
และหลอกเขาวะนาริน	ผีล้นที่จะมีหลาย
ก็ทุกล้นจะรวมกล่าว	แสดงรัก ณ โฉมฉาย
และทุกล้นจะเปรยปราย	ประกาศถ้อยประัญญา
พะจิวาจะรักยึด	บจางจิตสินเหา
สบถให้ละต่อหน้า	พระจันทร์แจ่ม ณ เวหน

หนังสือ “กวีวิจารณ์วรรณนา วรรณคดีไทยพร้อมประวัติและคำอธิบาย” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน อธิบายว่าวรรณคดีนี้เป็นคำพูดโต้ตอบระหว่างมัทนากับพระชัยเสน ถือเป็นบทกวีพาราสิที่คมคาย เปี่ยมด้วยปฏิภาณไหวพริบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวาทีศิลป์ของพระชัยเสนที่สามารถแก้คำกล่าวหาของนางมัทนาที่ว่า ฆาตินั้นหลายล้น คือ หลอกลวงหญิงด้วยคำหวาน ให้กลายมาเป็นคำปฏิญญารักที่หนักแน่นจริงใจได้อย่างแยบคาย โดยพระชัยเสนตอบว่า ถ้าหากตนจะมีหลายล้น ล้นทั้งหลายเหล่านั้นก็ล้วนกล่าวถ้อยคำแสดงความรักและให้คำมั่นสัญญาว่าความรักที่มีต่อนางนั้นเป็นความรักอันยืนยาว ไม่มีวันจืดจาง และจะขอยืนยันความรักอันมั่นคงนี้ด้วยการสาบานต่อหน้าพระจันทร์ที่ทอแสงกระจ่างอยู่ในท้องฟ้า.

อารยา ทิรมงคลจิต